

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3C/74/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5910202941
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2012:5910202941.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Mgr. Renátou Krajčiovou v právnej veci navrhovateľov: v 1.rade S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, O., v 2.rade R. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. P. XX, O., v 3.rade Mgr. S. J., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.. G. XXX, B.. Y., v 4.rade W.. C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, K. T., v 5.rade E. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/X, O., v 6.rade W.. R. T., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. M. R. E. X/XX, O., všetci navrhovatelia zast. JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, AK Radlinského 1718, Dolný Kubín, proti odporcovi: Mesto Ružomberok, IČO: 3157373, v konaní o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že do dedičstva po poručiteľoch neb. E. G., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom K. Y. XX, O., zomr. dňa X.X.XXXX v spoluvlastníckom podiele 1/2 a nebohej C. G., rod. C., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom K. Y. XX, O., zomr. dňa XX.X.XXXX v spoluvlastníckom podiele 1/2 patrí pozemok parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m² zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie O. a pozemky parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 460 m², parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 134 m², ktoré parcely boli vytvorené geometrickým plánom geodeta Ing. Petra Vanovčana č. 40400581-011/2010 zo dňa 22.3.2010, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku z parcely č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 7083 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie O..

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.05.2010 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhali, aby súd určil, že do dedičstva po poručiteľoch E. G., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XX, O., zomr. XX.XX.XXXX, v spoluvlastníckom podiele 1/2-ica, a C. G., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XX, O., zomr. XX.XX.XXXX, v spoluvlastníckom podiele 1/2-ca patrí pozemok parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m² zapísaná na LV č. XXXX v k.ú. O. a patria pozemky parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 460 m², parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 134 m², ktoré parcely boli vytvorené geometrickým plánom geodeta Ing. Petra Vanovčana č. 40400581-011/2010 zo dňa 22.03.2010 z parcely č. XXXX/X o výmere 7083 m², zapísanej na LV č. XXXX k.ú. O.. Navrhovatelia uviedli, že poručitelia E. G. a manželka C. G. boli vlastníkami parcely č. XX o výmere 2352 m², zapísanej v pozemkovej knihe v protokole č. XXXX k.ú. O. každý o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2-ica. Poukázali, že uvedená pozemno-knižná parcela č.10 bola v r.1938 rozdelená okrem iného na parcelu č. XX/A o výmere 128 m², ktorá bola vpísaná do protokolu č. XXXX, neskôr protokol XXX/II, na parcelu č. XX/X o výmere 551 m², ktorá zostala vpísaná v protokole č. XXXX na pôvodných vlastníkov a na parcelu č. XX/X o výmere 622 m², ktorá zostala vpísaná v protokole č. XXXX na pôvodných vlastníkov. Ďalej navrhovatelia poukázali, že odporca si v notárskej zápisnici N XXX/XX zo dňa 02.10.1997 osvedčil oprávnenú držbu okrem iného pozemku parcela č. KN XXXX o

výmere 456 m2 zastavané plochy a nádvoria, ktorá vznikla odčlenením z pkn. parcely č. XX/X na základe geometrického plánu č. 31562388-186/97 a ktorá bola zapísaná na LV č. XXXX na odporcu. Držbu odôvodnil tým, že uvedenú nehnuteľnosť má vo vlastníctve a užívaní od r.1974, kedy boli vykúpené, avšak na základe kúpno-predajných zmlúv nedošlo k zápisu v KN a preto sú nehnuteľnosti vedené na pôvodných vlastníkov. Jediná kúpno-predajná zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi poručiteľmi a odporcom, bola zmluva zo dňa 06.12.1973 medzi poručiteľmi ako predávajúcimi a ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši ako kupujúcim. Táto kúpna zmluva je však absolútne neplatná, jej neplatnosť bola riešená ako predbežná otázka v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 6C/306/2000, predmetom ktorého bolo určenie vlastníckeho práva v prospech poručiteľov k tej časti pôvodnej parcely č. XX/X, ktorú si odporca osvedčil ako parcelu č. XXXX o výmere 456 m2, neskôr sa scelením stala súčasťou parcely č. XXXX a bola stotožnená geometrickým plánom Ing. Vanovčana zo dňa 02.04.2006 ako parcela č. XXXXX/X o výmere 456 m2. Konanie je právoplatne skončené, súd určil, že časť pôvodnej parcely č. XX/X zobrazená geometrickým plánom Ing. Vanovčana zo dňa 02.04.2006 ako parcela č. XXXX/X o výmere 456 m2 patrí do dedičstva po poručiteľoch E. G. a C. G.. Predmetom uvedenej kúpnej zmluvy bol pozemok, dom popisné číslo XX, hospodárskej budovy pri dome č.XX a ovocné stromy nachádzajúce sa v k.ú. obce O., zapísané v pkn. vložke č.XXX ako parcely č. XX,XX,XX o výmere 1128 m2 v celosti za dojednanú kúpnu cenu 140.860,-Kčs. V pkv. č. XXX k.ú. O. je však vedená parcela č. XXXX a je zapísaná na úplne iných vlastníkov. Poručitelia boli vlastníckmi nehnuteľnosťami zapísaných v pkv. vložke XXXX k.ú. Ružomberok, a to roľa Roveň, dom popisné číslo XX, dvor, hospodárske budovy, pozemky - role vedené ako parcela č. XX/X a XX/X, teda jedná sa o absolútnu neplatnosť zmluvy pre rozpor s ust. § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka, nakoľko právny úkon je nezrozumiteľný, jeho obsah je vyjadrený tak nejasne, že ani pomocou výkladu v zmysle § 35 ods.2,3 Občianskeho zákonníka nemožno ustáliť, čo sa ním chcelo dojednať. Predmetná kúpna zmluva nikdy nebola registrovaná štátnym notárstvom, čo bolo nevyhnutné s poukazom na ust. § 134 ods.2 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpisu zmluvy. V tomto konaní navrhovatelia sa domáhajú určenia, že pozemky patria do dedičstva vo vzťahu k tým častiam pôvodných parcel č. XX/X a XX/X, ktoré neboli predmetom konania č.s. XXX/XXXX a k parcele č. XX/A, ktorej vlastníctvo si odporca rovnako nebol oprávnený osvedčiť. Navrhovatelia poukázali na notársku zápisnicu JUDr. Márie Macháčkovej N 296/2000 zo dňa 09.08.2000, ktorou došlo k osvedčeniu o vydržaní k parcele č. XXXX/XX o výmere 275 m2, parcele č. XXXX/XX o výmere 7555 m2 a parcele č. XXXX/XX o výmere 7773 m2, ktoré nehnuteľnosti boli zamerané geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XX/XXXX, okrem iného z pôvodnej pkn. parcely č. XX/X, XX/X a XX/A. Odporca svoj návrh na vydanie osvedčenia odôvodnil tým, že nehnuteľnosti boli majetkovo-právne vysporiadané v r.1967, o čom svedčia kópie kúpnych zmlúv a pozemky sa mali nachádzať v asanačnom pásme, stavby na nich nachádzajúce boli odstránené za účelom realizácie bytovej výstavby. Navrhovatelia majú za to, že odporca nebol oprávnený predmetné pozemky uvedené v zápisnici N XXX/XXXX, ktoré boli vytvorené z pkn. parcely č. XX/X, XX/X zapísaných v pkv. vložke č. XXXX a parcely č. XX/A zapísanej v pk. vložke č. XXX/II k.ú. O. osvedčiť, keďže tieto pozemky nikdy kúpnu zmluvou nenadobudol. Jedinou kúpnu zmluvou, ktorú poručitelia s odporcom, resp. predchodcom ONV Lipt. Mikuláš podpísali, bola kúpna zmluva zo dňa 06.12.1973. Posúdenie neplatnosti tejto kúpnej zmluvy navrhli riešiť navrhovatelia ako predbežnú otázku, pričom v tejto otázke bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní sp.zn. 6C/306/2000. Aj v novom konaní má súd vychádzať zo záveru o neplatnosti tejto kúpnej zmluvy s poukazom na ust. § 159 ods.2 OSP. Právnymi nástupcami po poručiteľoch sú navrhovatelia v 1. - 6. rade, ktorí sú aktívne legítimovaní na podanie tejto žaloby. Od vydania osvedčenia o držbe na základe zápisnice z r.2000 došlo k sceleniu pozemkov a tieto parcely sú v súčasnom stave KN súčasťou parcel č. XXXX/X a XXXX/X zapísanej na LV č. XXXX k.ú. O. na odporcu. Navrhovatelia dali vyhotoviť geometrický plán Ing. Vanovčanovi, ktorý vyzobrazoval pôvodné parcely, resp. ich zvyšky na súčasný právny stav zapísaný v KN. Geodet vyhotovil GP č. XXXXXXXX-XXX/XXXX zo dňa 22.03.2010, ktorý zobrazil okrem iného parcely č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 460 m2, ktorá je identifikovaná na pôvodnú pk. parcelu č. XX/X a vznikla odčlenením z parcely č. XXXX/X a parcely č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 134 m2, ktorá je identifikovaná na pôvodnú pkn. parcelu č. XX/A a vznikla odčlenením z parcely č. XXXX/X. Z pôvodnej pkn. parcely č. XX/X a XX/X bola vytvorená parcela č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m2, ktorá je zapísaná ako Q. parcela v KN na LV č. XXXX v k.ú. O. na odporcu, pričom parcela č. XXX/X v celej svojej výmere bola súčasťou pôvodnej pk. parcely č. XX/X a XX/X, zapísanej v pkn. vložke č. XXXX k.ú. Ružomberok. Navrhovatelia poukázali, že v konaní 6C/306/2000 sa úspešne domohli vydania časti uvedených pkn. parcel o výmere 456 m2. V tomto konaní sa domáhajú určenia vo vzťahu k zvyšku vo výmere 845 m2 (súčet výmer parcel č. XX/X, XX/X a XX/A = 1301 m2). Tejto výmere v skutočnosti zodpovedajú parcela č. XXXX/X zapísaná na LV č. XXXX k.ú. O., parcela č. XXXX/X vytvorená geometrickým plánom Ing. Vanovčana a parcela č. XXXX/X, takisto vytvorená geometrickým

plánom Ing. Vanovčana, spolu vo výmere 831 m². Navrhovatelia právny záujem na určení v zmysle § 80 písm. c) OSP odôvodnili skutočnosťou, že ako vlastníci nehnuteľností je zapísaný odporca, pričom bez požadovaného určenia ich postavenie dedičov, ktoré dedičstvo nadobúdajú smrťou poručiteľa, vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam je ohrozené a nemôžu bez neho uplatniť dedičské právo k týmto nehnuteľnostiam.

Odporca v konaní zaujal nasledovné stanovisko: poukázal, že nebol vedený ako vlastníci pkn. parciel č. XX/X, XX/X v pkn. protokole č. XXXX v k.ú. O.. Tieto zápisy boli do pozemkovej knihy vykonávané do r. 1964 a teda kúpna zmluva z r.1974 tam zapísaná nebola. V tejto kúpnej zmluve nebola potrebná registrácia štátnym notárstvom, nakoľko jej účastníkom bol štát, čo vyplývalo z vtedy účinného Občianskeho zákonníka. Táto zmluva však do KN zapísaná nebola, preto Stavoinvesta to nestihla zapísať. Oni im odovzdali všetky zmluvy v rámci delimitácie, keď sa pretransformovala celá zložka Stavoinvesty. Zmluva bola urobená vadne, ale vada bola odstrániteľná. Dali pomýlené čísla EŠ s číslami pkn. parciel, čo dokazuje aj vyvlastňovací súpis nehnuteľností a práv. Oni však ako titul nadobudnutia vlastníctva nepoužili túto zmluvu, ale vydržanie vlastníckeho práva. Splnili všetky podmienky vydržania, nehnuteľnosť držali viac ako 20 rokov. Nehnuteľnosť bola vykúpená, bola uhradená kúpna cena, teda jednalo sa o držbu dobromyseľnú. Mesto bolo v dobrej viere v tom, že táto nehnuteľnosť mu patrí. Držba predmetnej nehnuteľnosti odporcom napadnutá nebola, a to ani počas 2-mesačnej lehoty, resp. 10-ročnej lehoty, preto mesto je oprávneným vlastníkom nehnuteľnosti a nemôže byť nehnuteľnosť predmetom dedičského konania. V konaní vedenom tunajším súdom sp.zn. 6C/306/2000 sa súd zaoberal len skúmaním otázky platnosti predmetnej kúpnej zmluvy, ale nie splnením podmienok vydržania vlastníckeho práva. Osvedčenie vyhlásenia o vydržaní doposiaľ napadnuté nebolo. So započítaním držby právneho predchodcu odporcu boli nehnuteľnosti v držbe viac ako 30 rokov. Následne po uzavretí kúpno-predajnej zmluvy v r.1973 došlo k odovzdaniu nehnuteľností a k užívaniu odporcom. Taktiež odporca poukázal, že tou istou zmluvou, ako bol odpredaný dom, bol odpredaný aj pozemok a nemohlo dôjsť k omylu týkajúcemu sa pozemkov, hoci tieto boli označené EN číslami. Z výkladovej časti geometrického plánu č. XXXXXXX-XX/a je presne identifikovaná časť, ktorá sa geometrickým plánom prevádza. Tento geometrický plán bol použitý pri uzatváraní kúpnych zmlúv, všetky údaje z neho sedia s tým, čo je uvedené v kúpnych zmluvách. Pokiaľ však zmluvy neboli zavkladované, nemohol byť ako plán. Tento geometrický plán bol vyhotovený a overený geodéziou je tam vedený ako archívny dokument, realizovaný nebol, nakoľko neboli realizované ani kúpne zmluvy. Pokiaľ navrhovatelia uplatňovali svoje vlastnícke právo v rámci reštitúcií, vyvstáva otázka, ako mohla nastať reštitúcia, keď boli zapísaní ako vlastníci E. G. a C. G.. Tiež k otázke dobromyseľnosti držby odporca poukázal, že v r.1998 mali rozsudok, ktorým preukazoval vlastníctvo, táto otázka bola prejednaná a preto pristúpili k vydaniu osvedčenia o oprávnenej držbe. Pozemok fakticky ovládali od r.1970. Niekedy v 80-tych rokoch bol odovzdaný armáde, je ohradený a užívaný armádou na základe rokovania medzi ich právnym predchodcom a armádou, teda správali sa ako vlastníci k tomuto pozemku v dobrom vedomí, že im patrí. Dôkazné bremeno ohľadom spochybnenia držby je na strane navrhovateľov. Ďalej odporca doplnil, že Stavoinvesta, ktorá bola firma M., v r.XXXX vykupovala pre mestský Národný výbor v Ružomberku za účelom výstavby garážového dvora v r.1973 pozemky. Niekedy v 80-tych rokoch sa to odovzdalo. Odporca poukázal, že v r.1991 bol prijatý zákon, na základe ktorého prešiel majetok štátu v správe ONV do majetku mesta, a to na základe zákona ku dňu účinnosti zákona. Kúpnu zmluvou z r.1973 je deklarované, že pozemky o výmere 1128 m² prešli do vlastníctva mesta. Následne Mesto Ružomberok vstúpilo do skutočnej držby a užívania týchto pozemkov. Na základe súhlasu mesta boli pozemky odovzdané armáde a vtedy sa to oplotilo. Mesto sa cítilo vlastníkom predmetných pozemkov. V tom čase nikto nerušil jeho držbu. Pokiaľ navrhovatelia uznávajú za platný prevod rodinného domu, ktorý bol predaný v tej istej kúpnej zmluve ako pozemky o výmere 1128 m², tak je nevyhnutné uznať to aj pri prevode pozemkov. Je to tá istá kúpna zmluva. Pokiaľ v konaní 6C/306/2000 bolo vyslovené, že kúpna zmluva je neplatná, neplatnosť bola odstránená tým, že bolo vydané osvedčenie o vydržaní. V konaní bolo preukázané, že so započítaním držby právneho predchodcu odporcu - Československého štátu boli nehnuteľnosti držané viac ako 10 rokov. Mesto nemalo dôvod pochybovať, že štát mu odovzdal majetok, ktorý naozaj odkúpil. Zákon o majetku obcí hovorí, že majetok mestských národných výborov a okresných národných výborov, ktorý sa nachádza v k.ú. obce a užíva ho obec, prechádza do vlastníctva obce. Vlastníctvo na ONV prešlo na základe predmetnej kúpnej zmluvy z r.1973, takže prijatím zákona o majetku obcí prešlo vlastníctvo na obec. Len na odstránenie nedostatkov dali vyrobiť osvedčenie, čím sa deklarovalo nadobudnutie vlastníckeho práva na štát. K nadobudnutiu vlastníctva došlo uzatvorením kúpnej zmluvy, k prechodu vlastníctva došlo na základe zákona, osvedčením sa odstránili nedostatky, aby bolo možné zapísať vlastníctvo. Mesto Ružomberok odovzdalo armáde pozemky vo výške cca.

10000 m2, bolo to odovzdané naraz unblock, urobili si tam oplotenie. Odporca uviedol, že dostatočným dôkazom uchopenia držby je zaplatenie kúpnej ceny kupujúcim a prevzatie kúpnej ceny predávajúcimi. Určite by nikto nezaplátil za pozemok, ktorý by nechcel prevziať do držby.

Právny zástupca navrhovateľov na pojednávaní konanom dňa 30.11.2010 uviedol, že pokiaľ sa týka osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva notárskou zápisnicou N XXX/XXXX, skutočnosti tvrdené odporcom v osvedčení nie sú pravdivé. Ich sa týka kúpno-predajná zmluva uzavretá 06.12.1973 medzi manželmi E. G. a C. G. na jednej strane ako predávajúcimi a kupujúcim Československým štátom zastúpeným ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláš. Otázka je, či vôbec u odporcu bola daná dobromyseľnosť. Keďže zmluva bola uzavretá s kupujúcim Československým štátom v zastúpení ONV, nie je možné uvažovať u odporcu o právnom nástupcovi, pretože u odporcu právnym predchodcom môže byť len miestny národný výbor. Pokiaľ by u neho mala existovať dobromyseľnosť, mala by existovať nejaká zmluva alebo protokol o odovzdaní majetku medzi ním a Okresným národným výborom v Lipt. Mikuláši. Takáto zmluva ani protokol neexistuje, pretože ONV v Lipt. Mikuláši nikdy nemal na LV zachytené vlastníctvo týchto pozemkov. Čo sa týka právneho režimu počas socializmu, ten bol taký, že pokiaľ bol majetok štátu v správe MNV, tak následne tento prešiel do vlastníctva obce, resp. mesta. O tom by mal svedčiť protokol, ktorý by sa mal opierať o LV. Predmetné pozemky boli celú dobu od r.1973 v podstate až doteraz v držbe iného subjektu ako je Československý štát - ONV v Lipt. Mikuláši, a to v držbe ministerstva obrany. Podľa jeho názoru najprv by musel na základe kúpno-predajnej zmluvy zo 06.12.1973 byť založený list vlastníctva s tým, že následne potom by mal existovať prejav vôle zo strany ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši, že tento majetok dáva do dočasnej správy ministerstvu obrany, ktoré pozemky v skutočnosti držalo a tento by sa musel cítiť ako nájomca, resp. užívateľ a mal by postavenie dočasného správcu. Pokiaľ by došlo k zmluve o prevode trvalej správy, už by dobromyseľnosť ONV Lipt. Mikuláš daná nebola a potom by ministerstvo obrany museli uzatvoriť s odporcom nejaký právny úkon, na základe ktorého by on nadobudol dobromyseľnosť. Štát mohol vlastníctvo nadobudnúť najskôr k 01.01.1992. Protokoly o prechode majetku štátu sa robili k 01.05.1991, to znamená takýto protokol nemohol mať účinky odovzdania a prevzatia, keďže ešte štát nebol vlastníkom. Keby aj takýto úkon bol, tak potom Mesto Ružomberok by muselo urobiť nejaký úkon medzi ním a skutočným držiteľom, ktorý by prezentoval pocit majetníctva zo strany Mesta Ružomberok, lebo by sa považoval za vlastníka. Odporca sa bránil, že osvedčenie z r.2000 doposiaľ nebolo napadnuté, avšak im sa podarilo v 10-ročnej lehote obrátiť sa na súd so žalobou na určenie vlastníckeho práva v nadväznosti na uvedenú notársku zápisnicu s tým, že pokiaľ by to neurobili, práve táto notárska zápisnica by bola dokladom svedčiacim o vzniku dobromyseľnosti u odporcu, to znamená bolo prerušené plynutie vydržacej doby, aj keď subjektívny pocit u odporcu, že je dobromyseľným držiteľom ostáva, objektívne jeho dobromyseľnosť zanikla, a to už získaním vedomostí zo sporu sp.zn. 6C/306/2000, kde sa dozvedel odporca, že zmluva je neplatná a pri jej neurčitosti nie je možné osvojiť si dobromyseľnosť tejto zmluvy, resp. nebolo možné ani u ONV Lipt. Mikuláš. Mesto Ružomberok by sa stalo vlastníkom predmetných pozemkov na základe zákona o prechode vlastníctva na obce len v tom prípade, ak by sa Československý štát - ONV stal vlastníkom na základe vydržania do 01.05.1991. Najskôr však bolo možné nadobudnúť vlastníctvo ku dňu 01.01.1992. Keďže štát 01.05.1991 nič neovládnil, nemohol sa zo zákona uskutočniť zákonný prechod vlastníctva. V takom prípade odporca by sa stal vlastníkom majetku na základe zákona a nebolo by nutné vydávať osvedčenie. ONV aj keď bol reprezentovaný Stavoinvestou, nikdy sa nedostal do pozície oprávneného držiteľa, pretože túto časť pozemkov mal vo fatickej držbe štát v zastúpení ministerstva obrany. Armáda sa ujala fatickej držby ako reprezentant štátnej moci, nedošlo k žiadnemu právnemu úkonu medzi ONV a ministerstvom obrany alebo armádou. Tieto úkony mali byť robené zmluvou o prevode správy na základe hospodárskeho zákonníka. Zákon hovorí, že v pochybnostiach má sa za to, že držba je oprávnená, tu je však jednoznačný záver o tom, že Mesto Ružomberok nikdy nenadobudlo dobromyseľnosť, podľa ktorej by bolo možné konštatovať, že držalo nehnuteľnosti ako oprávnený držiteľ po dobu 10 rokov. Držobná vôľa nebola ničím preukázaná. Nestačí tvrdenie, že navrhovatelia dostali peniaze, nestačí konštatovanie, že bol predaný dom. Je potrebný určitý pozitívny úkon, t.j. právny predchodca môže preniesť oprávnenú držbu na svojho nástupcu. ONV Lipt. Mikuláš nikdy nebol právnym predchodcom odporcu ani Stavoinvesta, ale bol ním miestny národný výbor. Ak nebola prenesená dobromyseľnosť z ONV na Mesto Ružomberok, potom nemôže prevziať odporca vlastníctvo na základe zákona. Pokiaľ sa odvoláva odporca na svoju dobromyseľnosť v nadväznosti na právneho predchodcu ONV, žiadnym spôsobom neprezentoval právny úkon, ktorý by to dokazoval. Z hľadiska procesného navrhovateľa dokazujú vlastníctva a odporca oprávnenosť držby. Odporca musí povedať, kedy došlo k odovzdaniu a prevzatíu predmetných pozemkov z ONV Lipt. Mikuláš na Mestský národný výbor Ružomberok, resp. Mesto Ružomberok. Čo sa týka konania ohľadom rodinného domu

z r.1998, odporca nemôže tvrdiť, že je vlastníkom len na základe toho, že niekto iný sa vlastníkom necíti. V uvedenom konaní sa riešila otázka vypratania rodinného domu, ktorý leží na pozemku, ktorý bol predmetom osvedčenia z r.1997. Tento rozsudok sa netýkal všetkých účastníkov tohto konania, to znamená nie je pre nich záväzný. Naopak rozsudok sp.zn. 6C/306/2000 je pre účastníkov konania záväzný, bola tam riešená otázka neplatnosti kúpno-predajnej zmluvy a súd je týmto právnym názorom viazaný. Deň 01.01.1992 je prvým dňom, kedy možno skúmať držbu právneho predchodcu. Ku dňu 01.05.2001 mohlo dôjsť k preneseniu dobromyseľnej držby, ale tu nepostačuje zákon, musí dôjsť k nejakému úkonu, na základe ktorého bola dobromyseľnosť nadobudnutá. Keby bol ako kupujúci uvedený Československý štát - mestský národný výbor, tak odporca by bol v právnom omyle, to znamená mal by to na LV. K takémuto úkonu však nedošlo. Odporca v konaní kvalifikovane nepreukázal uchopenie držby. Kúpna zmluva je neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť, potom treba skúmať, akým spôsobom sa uchopil ONV v Lipt. Mikuláši držby. Toto v konaní preukázané nebolo, pretože pozemok bol užívaný vojenskou správou. Uchopenie držby sa považuje aj danie do nájmu. Také niečo však medzi ONV, odbor výstavby a vojenskou správou neexistuje doteraz. Ani miestny národný výbor nemá nejaký protokol o tom, že odovzdal armáde pozemky do užívania a armáda to užíva stále nepretržite. Tvrdenie, že sú tu nejaké ústne odovzdania komplexné, nie je pre súd postačujúce. Keby bol na strane odporcu subjekt zástupcu štátu, on by mohol hovoriť, že kúpna zmluva z r.1973 bola pre neho objektívnym oprávneným dôvodom vstupu do držby. Okrem toho by muselo prejsť zo strany štátu k preneseniu uchopenej držby, taký úkon nenastal.

Navrhovateľ v 5.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 07.09.2010 uviedol, čo sa týka užívania, užívali celý pozemok do jeho vypratania, ktoré nariadilo mesto. Užívali ho tak, že ho mali v držaní na vlastné náklady, robili údržbu celého rozvodu vody, trhala sa. Užívali stavbu, objekt a teda spolu s tým užívali aj pozemky. Vyzývali vlastníka rodinného domu, aby si splnil povinnosti týkajúce sa stavby, staral sa o jeho údržbu. On odmietol akékoľvek úkony robiť, svoje vlastníctvo nevyjadroval. Bol povinný urobiť nájomnú zmluvu na užívanie tohto domu, voči užívateľom však žiadna takáto zmluva uzavretá nebola.

Navrhovateľka v 6.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 07.09.2010 uviedla, že v r.1994 sa bola prihlásiť na trvalý pobyt v predmetnom rodinnom dome, na mestskom úrade ju prihlásili, nebola s ňou uzavretá žiadna nájomná zmluva. Bývala v tomto dome až do vypratania v r.1998. Dovtedy užívala dom spolu s pozemkami, kosila trávu. Keď bývala v tomto rodinnom dome, mesto sa nezaujímal o predmetné nehnuteľnosti.

Navrhovateľka v 2.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 29.10.2010 uviedla, že jej otec, keď prišli ruské vojská, napísal ruskému generálovi list, v ktorom žiadal vysvetlenie, z akého dôvodu boli zabraté jeho pozemky. Od generála mu prišla odpoveď, kde sa mu ospravedlnil. Toto bolo v podstate starých rodičov.

Navrhovateľ v 5.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 29.10.2010 uviedol, že na pozemku chceli stavať dom, avšak informácie od starých rodičov boli také, že pozemky budú vyvlastnené, čo zobral na vedomie. Práve preto podávali reštitúciu, lebo tie sa podávajú z titulu vyvlastnenia.

Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise. Z čiastočného výpisu z LV č. XXXX pre obec a k.ú. Ružomberok súd zistil, že vlastníkom pozemkov parcely č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 7083 m² a parcely č. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m² je v celosti Mesto Ružomberok. Z pkn. zápisnice č. XXXX pre k.ú. Ružomberok súd zistil, že vlastníkom pozemkov pkn. parcela č. XX/X a pkn. parcela č. XX/X sú pod J a J E. G. a manželka C. G., rod. C., každý v 1/2-ici. Z pkn. zápisnice č. XXX/II. pre k.ú. Ružomberok vyplynulo, že pozemok pkn. parcela č. XX/A cesta je v celosti vo vlastníctve Mesta Ružomberok (č.d. XXXX/XXXX). Z kúpno-predajnej zmluvy uzatvorenej dňa 06.12.1973 medzi Československým štátom zastúpeným ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši ako kupujúcim a E. G. a manželkou C. G., rod. Mateidesovou ako predávajúcimi súd zistil, že predmetom bol prevod pozemku, domu popisné číslo XX v k.ú. obce Ružomberok, pozemno-knižná vložka č.XXX, parcela č. XX, XX a XX o výmere 1128 m², pre zabezpečenie plánovanej výstavby akcie garážového dvora, pričom kúpna cena bola dojednaná vo výške 140.860,-Kčs. Ako podklad k tejto kúpnej zmluve slúžil geometrický plán č. XXX-XXXX-XX/a vyhotovený Strediskom geodézie pre okres Lipt. Mikuláš dňa 13.08.1973, pod poradovým číslo X,X,XX boli riešené pozemky vo vlastníctve E. G. a manželky C. G., rod. C., parcela č. pkn XX/X a parcela č. pkn. XX/X zapísané v pkn. zápisnici

č. XXXX, keď ako evidenčné čísla boli uvedené čísla XX roľa o výmere 506 m², XX dom o výmere 108 m², XX dom, dvor o výmere 514 m². Súd sa tiež oboznámil s rozhodnutím Okresného úradu v Ružomberku, odbor pozemkový, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva zo dňa 20.12.2001 pod č. R X-XXXX/XXXX-XXn, z ktorého vyplynulo, že I. G., bytom O., A. J. XX a E. G., bytom O., X. 6, nepreukázali splnenie podmienok podľa § 4 a § 6 zák.č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku na vydanie rozhodnutia podľa § 9 ods.4, a z tohto dôvodu im nebolo priznané vlastnícke právo k pozemno-knižnej nehnuteľnosti č. XX/X druh pozemku roľa zapísanej v k.ú. O. v pkn. vložke č. XXXX. Z odôvodnenia vyplynulo, že navrhovatelia I. G. a E. G. dňa 31.12.1992 uplatnili na Pozemkovom úrade v Lipt. Mikuláši nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa § 9 zák.č. 229/1991 s poukazom na zápis v pkn. zápisnici č. XXXX pod J na vydanie ktorých je povinná osoba Krajská vojenská ubytovacia správa Banská Bystrica. Správny orgán konštatoval vzhľadom k tomu, že na pozemku uvedenom vo výrokovvej časti rozhodnutia je vlastníctvo zachované a v konaní sa nepreukázalo, že sa jedná o reštitúciu, nie je možné v konaní postupovať podľa uvedeného zákona. Zo zápisu z prejednávania námietky p. I. G. zo dňa 17.04.1999 na Okresnom úrade v Ružomberku za prítomnosti JUDr. Šedovej a p. I. G. a R. G., ktoré prebehlo dňa 07.07.1999 vo veci zápisu vlastníctva na nehnuteľnosti v k.ú. Ružomberok, a to KN parcely č. XXXX a XXXX v prospech vlastníka Mesto Ružomberok, bolo konštatované, že zápis vlastníctva bol vykonaný na základe osvedčenia oprávnenej držby podľa zák.č. 293/92 Zb. (Z 1352/97), avšak z priloženého geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XX nie sú novovytvorené parcely vytvorené z pkn. protokolu č. XXX, ktorý je uvedený v kúpnej zmluve a ide zrejme o vadu osvedčenia N XXX/XX, preto p. I. G. bol poučený o postupe, že je potrebné podať návrh na Okresný súd v Ružomberku na zrušenie osvedčenia. Súd sa tiež oboznámil so spisom Správy katastra Ružomberok č. Z XXXX/XXXX a zistil, že došlo k zápisu vlastníckeho práva záznamom v prospech odporcu na základe notárskej zápisnice osvedčenia a vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva podľa § 63 zák.č. 323/92 Zb. a § 134 Občianskeho zákonníka, a to k pozemkom parcely č. Q. XXXX/XX zastavané plochy o výmere 275 m², parcela č. XXXX/XX zastavané plochy o výmere 7555 m² mimo dielu XX o výmere 690 m² a parcely č. XXXX/XX o výmere 7773 m². Predmetné pozemky boli zamerané geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XX/XXXX z pôvodného pozemno-knižného stavu vedeného v pozemno-knižnej zápisnici č. XXX/II. parcela č. XX/A, v pozemno-knižnej zápisnici č. XXXX parcela č. XX/X a XX/X, ako aj ďalších pozemno-knižných parciel. Odporca svoj návrh odôvodnil tým, že predmetné nehnuteľnosti boli majetko-právne vysporiadané v r.1967 Stavoinvestou Lipt. Mikuláš, o čom svedčia fotokópie kúpnych zmlúv. Podľa smerného územného plánu Mesta Ružomberok sa predmetné pozemky nachádzali v asanačnom pásme a stavby na nich sa nachádzajúce boli odstránené za účelom realizácie komplexnej bytovej výstavby nového sídliska Mesta Ružomberok. Od uvedenej doby s predmetnými pozemkami mesto nakladá ako s vlastnými a právo držby vykonáva nerušene, nepretržite a dobromyseľne až do dnešného dňa v takom stave, ako sú dnes zamerané v KN. Notárska zápisnica bola napísaná dňa 09.08.2000 na Notárskom úrade JUDr. Márie Macháčkovej v Ružomberku pod č. N XXX/XXXX, NZ XXX/XXXX. Z označeného geometrického plánu vyplynulo, že Q. parcela č. XXXX/XX bola vytvorená okrem iného z pkn. parcely č. XX/A zapísanej v pkn. zápisnici č. XXX/II. (45 m²), z pkn. parcely č. XX/X zapísanej v pkn. zápisnici č. XXXX bola vytvorená Q. parcela č. XXXX/XX (207 m²) a okrem iného z pkn. parcely č. XX/X zapísanej v pkn. zápisnici č. XXXX bola vytvorená Q. parcela č. XXXX/XX (551 m²). Súd sa tiež oboznámil so spisom Správy katastra Ružomberok sp.zn. Z XXXX/XXXX a zistil, že došlo k zápisu vlastníckeho práva v prospech odporcu na základe osvedčenia oprávnenej držby podľa zák.č. XXX/XX Zb. na základe notárskej zápisnice napísanej dňa 02.10.1997 JUDr. Máriou Macháčkovou, notárkou so sídlom v Ružomberku, pod č. N XXX/XX, NZ XXX/XX, a to k parcelám Q. č. XXXX/X zastavané plochy o výmere XX m², parcele č. Q. XXXX zastavané plochy o výmere 52 m², parcele č. Q. XXXX zastavané plochy o výmere 78 m², parcele č. Q. XXXX zastavané plochy o výmere 316 m², parcele č. KN XXXX zastavané plochy o výmere 496 m², parcele č. KN XXXX zastavané plochy o výmere 781 m², parcele č. KN XXXX zastavané plochy o výmere 456 m², parcele č. KN XXXX/X zastavané plochy o výmere 82 m² a parcele č. XXXX zastavané plochy o výmere 472 m², ktoré nehnuteľnosti boli zamerané geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XXX/XX z pôvodného pkn. stavu vedeného okrem iného aj v zápisnici č. XXXX parcela č. XX/X a XX/X. Odporca svoj návrh odôvodnil tým, že uvedené nehnuteľnosti má vo vlastníctve a užívaní od r.1974, kedy boli ONV, odborom výstavby vykupované za účelom výstavby garážového dvora. Vzhľadom k tomu, že na základe kúpno-predajných zmlúv nedošlo k zápisu v KN, nehnuteľnosti sú vedené na pôvodných vlastníkov. Z označeného geometrického plánu vyplynulo, že KN parcela č. XXXX bola vytvorená okrem iného z pkn. parcely č. XX/X zapísanej v pkn. zápisnici č. XXXX (7 m²) a tiež okrem iného z pkn. parcely č. XX/X zapísanej v pkn. zápisnici č. XXXX (19 m²). Súd sa tiež oboznámil s geometrickým plánom Ing. G. E., Lipt. Revúce, pod č. XXXXXXXX-XXX/XXXX, z ktorého zistil, že parcela č. Q. XXXX/X bola

vytvorená z parcely č. Q. XXXX/X (460 m²) a parcela č. XXXX/X bola vytvorená z Q. parcely č. XXXX/X (134 m²). Zo oznámenia Správy katastra Ružomberok vyplynulo, že podľa geometrického plánu č. XXXXXXXX-XX/XXXX pod dielom XXX bola riešená pkn. parcela č. XX/X z majetkovej podstaty č. XXXX k.ú. Ružomberok o výmere 551 m² v prospech KN parcely č. XXXX/XX pred E. dnes parcely č. Q. XXXX/X a podľa geometrického plánu XXXXXXXX-XXX/XX pod dielom 2 z parcely pkn. č. XX/X 7 m² bolo riešených v prospech KN parcely č. XXXX pre E. v doterajšom stave ostáva 544 m². Taktiež podľa geometrického plánu XXXXXXXX-XX/XXXX pod dielom XXX je riešená pkn. parcela č. XX/X vedená vo vložke č. XXXX o výmere XXX m², rieši z tejto parcely XXX m² v prospech Q. parcely č. XXXX/X pred E. XXXX/XX. Zaniká 207 m² a podľa geometrického plánu XXXXXXXX-XXX/XX pod dielom 3 a X je riešená parcela XX/X v prospech parcely pred E. č. XXXX a XXXX o výmerách 19 m² a 456 m². Súd sa tiež oboznámil s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5C/456/1998 a zistil, že viedlo sa na tunajšom súde konanie vo veci navrhovateľa Mesto Ružomberok proti odporcovi W.. R. K., rod. G., nar. XX.XX.XXXX (v tomto konaní navrhovateľka v 6.rade) o vypratanie nehnuteľnosti objekt súpisné číslo 6 na parcele č. KN XXXX a pozemku parcela č. XXXX v k.ú. O., X.. Z rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 11.06.1998 pod č.k. 5C/456/98-27 vyplynulo, že súd uložil odporkyňi povinnosť vypratať označené nehnuteľnosti do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 17.11.1998 pod č.k. 8Co/1900/98 rozsudok okresného súdu potvrdil, keď odvolací súd dospel k záveru, že nehnuteľnosti, ktorých sa právny úkon, t.j. kúpna zmluva zo dňa 06.12.1973 uzavretá medzi Československým štátom, zastúpeným ONV, odborom výstavby v Lipt. Mikuláši ako kupujúcim a E. G. a C. G. ako kupujúcimi týka, aj keď neboli označené presne, nepresnosti nemajú za následok, že by tieto nebolo možné individualizovať. Zároveň vyhodnotil, že odporkyňa je rodinným príslušníkom, bolo zrejmé, že nehnuteľnosti sa stali predmetom predaja zo strany starých rodičov a preto uzavretie kúpnej zmluvy nebolo možné považovať za právny úkon neplatný v zmysle ust. § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ďalej súd sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 6C/306/2000 a zistil, že viedlo sa konanie vo veci navrhovateľa v 1.rade I. G., navrhovateľa v 2.rade E. G., navrhovateľky v 3.rade W.. R. T., proti odporcovi: Mesto Ružomberok, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pričom Okresný súd Ružomberok rozsudkom zo dňa 19.12.2007 pod č.k. 6C/306/2000-489 určil, že do dedičstva po poručiťoch E. G. v spoluvlastníckom podiele 1/2-ica a C. G., rod. C. v spoluvlastníckom podiele 1/2-ica patrí pozemok KN parcela č. XXXX/X o výmere 456 m² ostatné plochy, ktorá bola vytvorená geometrickým plánom W.. G. E. č. XXXXXXXX-XXX/XXXX zo dňa 02.04.2006 z parcely č. XXXX o výmere 7776 m² zapísanej na LV č. XXXX k.ú. Ružomberok. Na odvolanie navrhovateľa a odporcu voči tomuto rozsudku Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 23.09.2008 pod č.k. 5Co/90/2008-558 rozsudok okresného súdu v časti výroku vo veci samej potvrdil, keď poznamenal, že Okresný súd Ružomberok bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu predtým vysloveným, že predmetná kúpna zmluva je absolútne neplatná, a to z dôvodu, že predmet kúpnej zmluvy je neurčitý a nezrozumiteľný a predmet kúpnej zmluvy je podstatnou náležitosťou každej kúpnej zmluvy, pokiaľ ide o kúpnu zmluvu, ktorej predmetom je nehnuteľnosť, predmet kúpy musí byť jasný, zrozumiteľný, určitý, aby bol možný zápis v KN. Neurčitosť a nezrozumiteľnosť predmetu kúpnej zmluvy nie je možné odstrániť a napraviť poukazom na zrejmu nesprávnosť či chyby v písaní a počítaní.

Zo spisu Okresného súdu Lipt. Mikuláš sp.zn. 6D/412/2009 súd zistil, že do okruhu dedičov po poručiťke neb. C. G., rod. C., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XX, O. (konanie o novoobjavenom majetku) patria: neb. E. G., manžel, neb. I. G., syn, ako dedičia po ňom podľa 4D/601/2005 OS Ružomberok prichádzajú do úvahy S. G., navrhovateľka v 1.rade, C.. S. J., navrhovateľka v 3.rade, R. G., navrhovateľka v 2.rade, W.. C. G., navrhovateľ v 4.rade, ďalej do okruhu dedičov po neb. poručiťke C. G. patrí aj neb. E. G., syn, a ako dedičia po ňom podľa D XXXX/XXXX OS Ružomberok prichádzajú do úvahy neb. E. G., manželka, a po nej ako dedičia podľa D 712/1994 prichádzajú do úvahy E. G., navrhovateľ v 5.rade a W.. R. T., navrhovateľka v 6.rade Okruh dedičov po poručiťovi neb. E. G. mal súd zistený zo spisu OS Lipt. Mikuláš sp.zn. 6D/312/2009 (konanie o novoobjavenom majetku), pričom okruh dedičov bol stanovený totožne ako u poručiťky neb. C. G., rod. C..

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 20.12.2010 pod č.k. 3C/74/2010-195 návrh zamietol, keď bol toho názoru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení navrhovateľov v 1. - 6. rade existuje. Následne zaoberal sa posudzovaním otázky vlastníctva predmetných nehnuteľností. Na odvolanie navrhovateľov doručené tunajšiemu súdu dňa 04.01.2011 prostredníctvom svojho právneho zástupcu Krajský súd v Žiline rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie uznesením zo dňa 30.05.2011 č.k. 9Co/60/2011-237, keď hodnotil otázku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení

odlišne ako okresný súd a pokiaľ by rozsudok okresného súdu potvrdil z iných dôvodov, porušil by právo navrhovateľov na spravodlivý proces, nakoľko svoje rozhodnutie by nečakane založil na iných právnych záveroch o dôvode neexistencie naliehavého právneho záujmu ako súd prvého stupňa. Ďalej odvolací súd uviedol, že povinnosti preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem, zaťažuje navrhovateľa. Poukázal, že určovací žaloba má povahu preventívnu, ktorej účelom je poskytnúť ochranu právnomu postaveniu navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva a nie je namieste tam, kde právny vzťah alebo právo už porušené bolo, nakoľko navrhovateľovi je k dispozícii žaloba o splnenie povinnosti. Prevencia tu už stráca zmysel, príliehavou sa stáva reparácia a preto navrhovateľ právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva už mať nemôže. Význam žalôb na určenie práva je praktický, a to nastolíť istotu v ohrozených právnych vzťahoch, keď je potrebné u týchto žalôb viac ako u žalôb na plnenie dbať, aby nedošlo k ich zneužitiu. Napriek tomu, že je možné vykonať zmenu zápisu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam iba na základe rozhodnutia o určovacej žalobe, nemožno bez ďalšieho iba z tohto faktu naliehavý právny záujem u navrhovateľov vyvodiť. To platí práve tam, kde právne vzťahy navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu veci boli dotknuté pred niekoľkými desiatkami rokov, nie dnes. Spochybnená zákonnosť pred takmer desiatkami rokov prijatých verejno-právnych postupov v skutočnosti nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane navrhovateľov, ale k jej narušeniu na strane terajšieho vlastníka veci. Pokiaľ štát sám nepriročil v rámci reštitúcie k aktu, ktorým dobrovoľne obnovil vlastnícke právo tam, kde bolo v minulosti totalitným štátom násilne odňaté, nemožno sa cestou žaloby podľa všeobecných občiansko-právnych predpisov domáhať ochrany vlastníckeho práva ani proti tretím subjektom, ktoré vlastnícke právo nadobudli od štátu a dokonca ani proti štátu samotnému, ktoré závery možno vzťahovať i na prípade, keď podľa tvrdenia pôvodného vlastníka či jeho právneho nástupcu vlastnícke právo na štát nikdy neprešlo a štát veci prevzal bez právneho dôvodu. V takom prípade bolo možné uplatniť práva podľa reštitučných predpisov. V zásade platí, že oprávnená osoba, ktorej nehnuteľnosť prevzal štát v rozhodnom období od 25.02.1948 do 01.01.1990 bez právneho dôvodu, sa nemôže domáhať ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov (menovite podľa § 80 písm. c) OSP, § 126 Občianskeho zákonníka) formou určenia vlastníckeho práva, pokiaľ bol daný reštitučný nárok podľa zákona č. 229/1991 Zb., zákona č. 403/1990 Zb. alebo zákona č. 87/1991 Zb. O prevzatí veci bez právneho dôvodu na základe súdnej praxe ide v prípade prevzatia na základe neplatného právneho úkonu, správneho rozhodnutia, ktoré nebolo riadne doručené a nenadobudlo právoplatnosť, zabratie väčšej výmery pozemku, než zodpovedá podľa neplatného právneho úkonu, prípadne správneho rozhodnutia. Reštitučné predpisy tiež pamätali na prípady vyvlastnenia za náhradu, pokiaľ nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, pre ktorý bola vyvlastnená, resp. jeho vyvlastnenia bez náhrady. Vzhľadom na uvedené oprávnená osoba sa nemôže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov a to ani formou určenia vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c) OSP, pokiaľ mohla žiadať o vydanie veci podľa reštitučného zákona.

Advokátska koncipientka právneho zástupcu navrhovateľov vo svojom prednese na pojednávaní dňa 18.08.2011 sa nestotožnila so závermi odvolacieho súdu v označenom uznesení. Poukázala na nesprávnosť tohto záveru v nadväznosti na judikáty, konkrétne Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 21/2000. Uviedla, že reštitučné zákony neboli prijaté s cieľom, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie vlastníckeho práva. Ak došlo k zabratiu majetku bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k nehnuteľnostiam. Taktiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo 2163/2000, podľa záverov ktorého reštitučné zákony nič nezmenili na tom, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nemožno nadobudnúť ani stratiť vlastníctvo k veci a zo skutočnosti, že sa mohol uplatniť reštitučný nárok, nemožno vyvodiť záver, že už sa nemôže uplatňovať právo na ochranu vlastníctva. Taktiež poukázala na skutočnosti, že navrhovatelia sa v obdobnom prípade už domohli svojho práva rovnakou určovacou žalobou v časti pozemkov zabratých rovnakým právnym úkonom a Krajský súd v Žiline potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 6C/306/2000, ktorým bolo žalobe vyhovené, čo je v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti práva. Ďalej poukázala, že odporca nadobudol vlastnícke právo len v r.2000 a nemožno hovoriť o nejakej dlhej dobe, takže odvolací súd vychádzal zo skutkovo nesprávnych zistení. Taktiež poukázala, že navrhovatelia uplatnili reštitučný nárok, čo vplynulo aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa. Ide o rozhodnutie Okresného úradu v Ružomberku, odbor pozemkový, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva zo dňa 20.12.2001, ktorým nebolo priznané vlastnícke právo k pozemno-knižnej nehnuteľnosti č.XX/X G. vložka č.XXXX, nakoľko z vykonaného dokazovania vplynulo, že pôvodná parcela ostala vo vlastníctve pôvodných vlastníkov. Voči tomuto rozhodnutiu navrhovatelia I. G. a E. G., t.č. už nebohí, nemali dôvod sa odvolávať, nakoľko vlastníctvo

je zachované a nejedná sa o reštitúciu, nebolo možné postupovať podľa zákona č. 229/1991 Zb. Posúdenie otázky existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odvolacím súdom nezameriava sa na splnenie tejto procesnej podmienky, ale rieši otázku kumulácie, či konkurencie reštitučných nárokov so všeobecnými žalobami, čo vybočuje z rámca hraníc v zmysle ust. § 80c OSP a ide o zásah do meritórneho posudzovania veci. Navyiac odporca takouto argumentáciou sa nebránil a teda je narušená rovnosť účastníkov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to oboznámením s listinami - čiastočným výpisom z LV č. XXXX k.ú. O., z ktorého súd zistil, že pozemky parcela Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 7083 m² a parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m² sú zapísané na uvedenom LV prospech vlastníka - odporcu, aktuálne ku dňu vyhotovenia výpisu z LV, t.j. ku dňu 22.08.2011. Súd sa tiež oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného úradu Ružomberok, odbor pozemkový, poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, č. XXXX/XXXXX vo veci uplatneného nároku I. G. a E. G. podľa zákona č. 229/1991 Zb., a to najmä s rozhodnutím zo dňa 20.12.2001 č. R E..-XXXX/XXXXX-XXN, ktorým bolo konštatované, že I. G. a E. G. nepreukázali splnenie podmienok podľa § 4 a § 6 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení zmien a doplnkov na vydanie rozhodnutia podľa § 9 ods.4, a z tohto dôvodu im vlastnícke právo k pozemkovo-knižnej nehnuteľnosti č. XX/X druh pozemku roľa, zapísanej v k.ú. O., pozemno-knižnej vložke XXXX priznané nebolo. Okresný úrad v Ružomberku, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zistil, že pôvodná parcela č. G. XX/X ostala vo vlastníctve pôvodných vlastníkov a keďže vlastníctvo je zachované, nejedná sa o reštitúciu a nie je možné postupovať podľa uvedeného zákona, nakoľko podľa tohto zákona sa postupuje len v prípade, keď poľnohospodárske alebo lesné nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby od 25.02.1948 do 01.01.1990 niektorým z titulov uvedených v § 6 ods.1 zákona.

Tunajší súd rozsudkom zo dňa 26.8.2011 č.k. 3C/74/2010-299 návrh navrhovateľov zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu. Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 23.8.2012 pod č.k. 9C/401/2011-337 tento rozsudok Okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania. Poukázal, že navrhovatelia využili možnosť domáhať sa ochrany svojho práva podľa reštitučných predpisov, avšak bezúspešne. Okresný úrad v Ružomberku odbor pozemkový poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zistil, že pôvodná parcela č. G. XX/X zapísaná vo vložke č. XXXX pre k.ú. O. ostala vo vlastníctve pôvodných vlastníkov, nejednalo sa preto o reštitúciu a nebolo možné postupovať ani podľa Z.č. 229/1991 Zb. keďže nehnuteľnosť neprešla do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v období od 25.5.1948 do 1.1. 1990 niektorým z titulov uvedených v § 6 ods. 1 citovaného zákona a preto neostávalo navrhovateľom domáhať sa ochrany podľa všeobecných predpisov. Odvolací súd poukázal, že ešte v roku 1992 bolo vlastnícke právo k G. parcele č. XX/X druh roľa zapísané v PKN vložke č. XXXX právnych predchodcov navrhovateľov zachované a k jeho porušeniu došlo až tým keď sa odporca stal evidenčným vlastníkom na základe osvedčenia o vydržaní podľa tvrdení navrhovateľov v zmysle notárskej zápisnice JUDr. Márie Macháčkovej N 296/2000(NZ 259/2000) zo dňa 9.8.2000, odvolací súd uviedol, že je potreba skúmať či predmetnou určovacou žalobou sa odstráni stav právnej neistoty navrhovateľov definitívne a zistí či odporca mohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam titulom vydržania na podklade skutočností tvrdených v osvedčení o vydržaní a teda či splnil zákonné predpoklady pre nadobudnutie vlastníctva týmto spôsobom (§ 134 Občianskeho zákonníka).

Advokátska koncipientka PZ navrhovateľov v 1. - 6. rade uviedla vo svojom prednese na pojednávaní dňa 30.10.2012, že naliehavý právny záujem je daný aj preukázaný touto žalobou možno definitívne odstrániť medzi účastníkmi konania spornú otázku vlastníckeho práva a tým sa predíde prípadným žalobám na plnenie. Krajský súd v Žiline v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil názor, že vlastnícke právo právnych predchodcov navrhovateľov k predmetným nehnuteľnostiam bolo zachované a nariadil tunajšiemu súdu vykonať dokazovanie na zistenie či odporca mohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam titulom vydržania na podklade skutočností tvrdených v osvedčení o vydržaní a teda či splnil základné predpoklady pre nadobudnutie vlastníctva týmto spôsobom. Podľa ich názoru odporca toto v konaní nepreukázal, nakoľko pozemky užíva úplne niekto iný ako odporca, taktiež chýba znak dobromyseľnosti vstupu odporcu do držby. Odporca nebol účastníkom predmetnej kúpnej zmluvy a nemá ani iný právny dôvod, od ktorého by mohol odvodzovať svoju dobromyseľnosť, tiež nebol preukázaný žiaden úkon medzi odporcom a československým štátom, z ktorého by mohol odporca odvodzovať dobromyseľnosť. V tomto smere už aj súd I. stupňa vo svojom prvom rozsudku konštatoval,

že odporca sa vlastníkom týchto nehnuteľností titulom vydržania nestal. Ďalej poukázal na skutočnosť, že odporca je naďalej v KN zapísaný ako vlastník týchto pozemkov, zároveň navrhol, aby súd návrhu vyhovel v celom rozsahu.

Odporca sa pojednávania konaného dňa 30.10.2012 nezúčastnil, doručenie predvolania na pojednávanie mal riadne a včas vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, preto súd vec prejednal v neprítomnosti odporcu a prihliadol pri tom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 OSP.

Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil s čiastočným internetovým výpisom z LV č. XXXX pre obec a k.ú. Ružomberok na pozemok parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 237 m² a na pozemok parcela č. Q. XXXX/X ostatné plochy o výmere 7 083 m² dňa 30.10.2012, pričom zistil, že oba tieto pozemky sú aktuálne naďalej vo vlastníctve odporcu.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 80 písm. c) OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 132a ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.1983, kto s vecou zaobchádza ako so svojou a so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný, že mu vec patrí, má - pokiaľ nie je ustanovené inak - obdobné práva na ochranu, ako má vlastník.

Podľa § 135a ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.1983, Vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) hnutel'nú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Obdobne, pokiaľ nie je ustanovené inak, nadobudne občan aj právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 132a ods. 2).

Podľa § 135a ods.2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.1983, ak ide o pozemok alebo jeho časť, ktorý má občan nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) desať rokov a ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania (§ 199 ods. 1), nadobúda vlastníctvo k pozemku alebo k jeho časti štát; občan nadobúda právo, aby sa s ním uzavrela dohoda o osobnom užívaní pozemku v rozsahu uvedenom v § 200. Ak výmera pozemku je väčšia než najvyššia prípustná výmera podľa § 200 a ak podľa územného plánu alebo územného rozhodnutia možno prenechať do osobného užívania viac častí tohto pozemku, má občan právo vybrať si len jednu z týchto častí, ku ktorej sa potom ako k samostatnému pozemku dohodou zriadi právo osobného užívania.

Podľa § 130 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.1992, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.1992, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 872 ods. 6 Občianskeho zákonníka prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1.1.1992, ak ide o vydržanie vlastníckeho práva k pozemku podľa tohto zákona, kde na základe doterajších predpisov bolo možné nadobudnúť len právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemkov, môže si oprávnená osoba započítať čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa § 2 ods.5 zák.č. 138/1991 Zb. o majetku obcí účinného k 1.5.1991, nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu 3) právo hospodárenia Stavoinveste a bývalým okresným národným výborom za účelom zabezpečenia systému komplexnej bytovej výstavby, účelovej investičnej výstavby a individuálnej bytovej výstavby, prechádzajú do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádzajú, okrem časti majetku, ktorý sa podľa § 3 písm. e) a f) tohto zákona nestáva majetkom obce.

Ustanovenie § 80 písm. c) OSP umožňuje, aby sa navrhovateľ domáhal okrem iného pozitívneho určenia, t.j. či tu právny vzťah alebo právo je. Podmienkou pre úspešnosť takéhoto návrhu je z procesno-právneho hľadiska, že navrhovateľ na určenie preukáže naliehavý právny záujem. Pre existenciu naliehavého právneho záujmu je nevyhnutné, aby rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie navrhovateľa, resp. malo vplyv na právne vzťahy medzi účastníkmi konania. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu zaťažuje navrhovateľa. V danom prípade navrhovatelia v 1. - 6. rade poukazovali na právny záujem na požadovanom určení, t.j. určení, že označené pozemky patria v spoluvlastníckom podiele X/X-ica do dedičstva po poručiteľovi neb. E. G. a v spoluvlastníckom podiele 1/2-ica do dedičstva po poručiteľke neb. C. G., rod. C., nakoľko sú ich dedičmi a bez takéhoto určenia nemajú možnosť podať na súde návrh na začatie dedičského konania o novoobjavenom majetku. V zmysle aktuálnej judikatúry platí, že tvrdeniu vlastníckeho práva a najmä toho, ktoré vyžaduje záznam do Katastra nehnuteľností v prípade absencie legitímneho očakávania na strane navrhovateľa nie je naplnená preventívna funkcia žaloby podľa § 80 písm. c) OSP a teda nie je daná naliehavosť právneho záujmu na jej podaní. Žalobou o určenie vlastníckeho práva nemožno obchádzať zmysel a účel reštitučného zákonodarstva. Princíp tzv. legitímneho očakávania vychádzajúci z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu dáva prednosť zachovaniu právnej istoty osôb, ktorým svedčí existujúci majetok a ktorým možno priznať legitímne očakávania, že tento stav bude zachovaný pred ochranou tvrdeného vlastníckeho práva zaniknutého pred desiatkami rokov. V tomto prípade síce navrhovatelia v konaní tvrdia, že došlo k prevzatiu nehnuteľnosti štátom v rozhodnom období od 25.2.1948 do 1.1.1990 na základe neplatnej kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 6.12.1973 uzavretej medzi československým štátom zast. ONV odbor výstavby v Liptovskom Mikuláši ako kupujúcim a neb. E. G. a neb. C. G. rod. C. ako predávajúcimi, súd zistil, že domáhali sa ochrany svojho práva aj podľa reštitučných predpisov avšak bezúspešne, nakoľko Okresný úrad v Ružomberku odbor pozemkový poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dospel k záveru, že pôvodná parcela G. č. XX/X zapísaná v PKN vložke č. XXXX pre k.ú. O. ostala vo vlastníctve právnych predchodcov navrhovateľov a preto nebolo možné aplikovať Z.č. 229/1991 Zb., nakoľko tento ako podmienku pre navrátenie majetku stanovuje okrem iného prechod poľnohospodárskych alebo lesných nehnuteľností do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v období od 25.5.1948 do 1.1.1990 niektorým z titulov uvedených v § 6 ods. 1 zákona. V tomto prípade k takémuto prechodu nedošlo, keďže vlastníctvo pôvodných vlastníkov v zmysle zápisu v pozemkovej knihe zostalo zachované. Odporca sa stal evidenčným vlastníkom v nadväznosti na notársku zápisnicu JUDr. Márie Macháčkovej N 296/2000 NZ 259/2000 zo dňa 9.8.2000. Vzhľadom k tomu súd konštatuje, že je daná možnosť navrhovateľov domáhať sa ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov a to najmä podľa ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka formou určenia vlastníckeho práva, v tomto prípade určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva podľa § 80 písm. c) OSP. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný, nakoľko bez tohto určenia je právne postavenie navrhovateľov neistým a to z dôvodu, že bez požadovaného určenia nemožno ustáliť či predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. poručiteľoch E. G. a C. G. rod. C. a teda či navrhovatelia ako ich dedičia nadobudli tieto nehnuteľnosti momentom smrti poručiteľov. Nepochybne určovacia žaloba vytvorí pevný právny základ medzi účastníkmi a tým zabráni ďalším prípadným sporom medzi nimi. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ sa má určovacou žalobou dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v KN je naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva daný vždy, keď podľa názoru súdu jedná sa práve o takýto prípad keďže navrhovatelia v konaní tvrdia, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. poručiteľoch E. G. a C. G. rod. C., čomu však zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá.

Navrhovatelia odvodzovali vlastnícke právo (spoluvlastnícke právo) poručiteľov E. G. a C. G., rod. C. zo zápisu v pozemno-knižnej zápisnici č. XXXX pre k.ú. O., kde boli zapísaní E. G. a manželka C. G., rod. C. ako podieloví spoluvlastníci pozemkov pkn. parcela č. XX/X a pkn. parcela XX/X, každý v spoluvlastníckom podiele 1/2-ica. Zároveň navrhovatelia poukazovali na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Ružomberok zo dňa 19.12.2007 pod č.k. 6C/306/2000-489 v spojení s

rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.9.2008 pod č.k. 5Co/90/2008-558, z ktorých vyplynulo riešenie otázky platnosti, resp. neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 6.12.1973 medzi kupujúcim Československým štátom - ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši a predávajúcimi neb. E. G. a neb. C. G., rod. C. (v uvedenom konaní posudzovaná ako predbežná otázka). Táto kúpna zmluva bola s poukazom na ust. § 37 Občianskeho zákonníka posúdená ako absolútne neplatná pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť, keďže nebol jasne a zrozumiteľne označený predmet kúpnej zmluvy- boli uvedené pozemky zapísané v pkn. vložke č. XXX ako pkn. parcely č. XX, XX a XX o celkovej výmere 1128 m2, pričom poručitelia boli vlastníkami nehnuteľností zapísaných v pozemno-knižnej zápisnici XXXX k.ú. O., a to pkn. parcela č. XX/X a XX/X v celkovej výmere 1173 m2. Súd v tomto konaní sa stotožňuje s takýmto právnym posúdením platnosti, resp. neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy. Podľa názoru súdu taktiež predmet zmluvy nebol označený jasne a zrozumiteľne. V danom prípade nejedná sa o chyby v písaní, počítaní ani iné zrejme nesprávnosti. Predmet prevodu je podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy a je nevyhnutné, aby bol v nej označený jednoznačne a bez pochybností, teda ide o neurčitý právny úkon a teda táto kúpna zmluva je neplatná.

Odporca sa v konaní bránil tým, že pozemky označené v petite návrhu na začatie konania nadobudol titulom vydržania vlastníckeho práva, pričom došlo k osvedčeniu vyhlásenia o vydržaní na základe notárskej zápisnice JUDr. Márie Macháčkovej, notárky so sídlom v Ružomberku, pod č. N 296/2000, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je aj geometrický plán č. XXXXXXX-XX/XXXX, s poukazom na ust. § 63 zák.č. 323/92 Zb. a § 134 Občianskeho zákonníka, keď pred notárom vyhlásil, že v r.1967 Stavoinvestou Lipt. Mikuláš boli predmetné nehnuteľnosti majetkoprávne vysporiadané a podľa územného smerného plánu Mesta Ružomberok sa predmetné pozemky nachádzali v asanačnom pásme a stavby na nich boli odstránené za účelom realizácie komplexnej bytovej výstavby nového sídliska Mesta Ružomberok. Od uvedenej doby s predmetnými pozemkami mesto nakladá ako s vlastnými a právo držby vykonáva nerušene, nepretržite, dobromyseľne. V konaní odporca uvádzal, že k nadobudnutiu vlastníctva došlo na základe zák.č. 138/1991 Zb. o majetku obcí účinného od 1.5.1991, t.j. že došlo k prechodu vlastníctva štátu na neho s poukazom na skutočnosť, že štát nadobudol vlastnícke právo vydržaním.

Súd je toho názoru, že odporca vlastnícke právo k nehnuteľnostiam označeným v petite návrhu nenadobudol ani vydržaním ani prechodom z vlastníctva štátu na základe zákona.

Čo sa týka platnej právnej úpravy pre inštitút vydržania v uvedenom období, kedy táto kúpna zmluva bola uzatváraná, súd konštatuje, že pred 1.1.1992, to znamená účinnosťou novely Občianskeho zákonníka č. 509/1991 Zb. pozemok nebol spôsobilým predmetom vydržania vlastníckeho práva, čo vyplývalo jednak z toho, že pozemky neboli podľa vtedajšej legislatívy a teórie predmetom tzv. osobného vlastníctva (§ 127 Občianskeho zákonníka v znení účinnom pred 1.1.1992), ako aj z toho, že oprávnený držiteľ pozemku, ktorý splnil v tej dobe podmienky vydržania, mal iba právo, aby s ním bola uzatvorená dohoda o osobnom užívaní pozemku podľa § 135a ods.2 Občianskeho zákonníka, rovnako v znení účinnom do 31.12.1991. V uvedenej dobe štát aj právnické osoby boli k vydržaniu nespôsobilé. V nadväznosti na argumentáciu odporcu, že došlo k prechodu vlastníctva z Československého štátu - ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši na Mesto Ružomberok s poukazom na príslušné ustanovenia zák.č. 138/1991 Zb. dňom účinnosti tohto zákona, t.j. dňom 1.5.1991, súd poukazuje, že v zmysle ust. § 2 ods.5 citovaného zákona by došlo k prechodu predmetných nehnuteľností do vlastníctva obce iba v prípade, pokiaľ by bol štát vlastníkom týchto nehnuteľností. Toto však vzhľadom k tvrdenej absolútnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy je vylúčené. K zmene právnej úpravy inštitútu vydržania došlo až dňom 1.1.1992. Na základe tejto právnej úpravy už mohlo dôjsť aj k vydržaniu pozemku, a to aj štátom, resp. právnickou osobou s poukazom na ust. § 872 ods.6 Občianskeho zákonníka, ktorý umožnil oprávnenej osobe započítať si čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred 1.1.1992.

Pri skúmaní dobromyseľnosti držby treba vychádzať z tvrdeného nadobúdacieho titulu a tým bola kúpna zmluva zo 6.12.1973, kde ako kupujúci vystupoval Československý štát - ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši (štát) a ako predávajúci poručitelia E. G. a C. G., rod. C.. Je nepochybné, že tento nadobúdaci titul svedčí štátu a nie odporcovi, odporca sa v konaní bránil jednak tým, že nadobudol vlastnícke právo pozemkom titulom vydržania a jednak tým, že ich nadobudol od štátu na základe Z.č. 138/1991 Zb. účinného ku dňu 1.5.1991.

Čo sa týka otázky dobromyseľnosti štátu pri vstupe do držby pozemkov označených v petite návrhu na začatie konania - kúpnej zmluvy zo 6.12.1973, skúmanej ako predbežnej otázky pri posudzovaní či boli predmetné pozemky vo vlastníctve štátu ku dňu 1.5.1991 a teda či mohli prejsť do vlastníctva odporcu uvedeným dňom, súd uvádza nasledovné: Dobromyseľnosť je vnútorným psychickým stavom a možno o nej usudzovať len na základe okolností, v ktorých sa navonok prejavuje. Súd v tomto prípade vychádzal z okolností uzavretia kúpnej zmluvy dňa 6.12.1973, išlo o kúpnu zmluvu uzatvorenú v zmysle vtedy platnej právnej úpravy s výnimkou, že predmet zmluvy bol označený nejasne a nezrozumiteľne. Zo strany odporcu v konaní však bolo poukazované na skutočnosť, že došlo k omylu v označení nehnuteľností, a to tak, že nehnuteľnosti boli označené podľa stavu v evidencii nehnuteľností, a nie podľa stavu v pozemkovej knihe. Takéto vysvetlenie súdu sa javí logické a vierohodné a zároveň je v súlade s geometrickým plánom, ktorý bol podkladom pre vyhotovenie predmetnej kúpnej zmluvy. Vzhľadom k platnej právnej úprave v uvedenom období súd zisťoval, či držiteľ, t.j. Československý štát - ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši, pri bežnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu po každom požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržačiu dobu dôvod na pochybnosti o tom, že mu pozemky v celosti patria. Je ale treba zdôrazniť, že ide o opatrnosť normálnu, obvyklú, posudzovanú z objektívneho hľadiska, pričom omyl u držiteľa, ktorý sa domnieva, že je vlastníkom držanej veci, musí byť ospravedlniteľným. Ospravedlniteľným je taký omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu po každom požadovať, pokiaľ presahoval tento rámec, ospravedlniteľný nie je a držiteľ, ktorý drží vec na základe takéhoto omylu, nemôže byť v dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam a preto nejde o držiteľa oprávneného. V danom prípade súd má za to, že v prípade uzavretia kúpnej zmluvy dňa 6.12.1973 medzi Československým štátom - ONV, odbor výstavby v Lipt. Mikuláši a porúčiteľmi E. G. a C. G., rod. C., jednalo sa o postup s obvyklou mierou opatrnosti, ktorý so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu bolo možné po oboch požadovať. Konkrétne zmluva bola uzatvorená písomnou formou, zápis do pozemkovej knihy v tom období pre nadobudnutie vlastníckeho práva sa už nevyžadoval ako nevyhnutná podmienka a keďže účastníkom zmluvy bol štát, rovnako nebola potrebná ani registrácia tejto zmluvy štátnym notárstvom. Súd v konaní zistil, že následne po uzavretí kúpnej zmluvy došlo k vyplateniu kúpnej ceny (časti) a k odovzdaniu a prevzatíu nehnuteľnosti. Odporca v konaní poukazoval, že došlo k neformálnemu odovzdaniu nehnuteľností do užívania armáde. Z prednesu právneho zástupcu navrhovateľov na pojednávaní konanom dňa 30.11.2010 podľa názoru súdu dobromyseľnosť štátu pri vstupe do držby namietaná nebola ("Keby sme tu mali na strane odporcu subjekt zástupcu štátu, on by mohol hovoriť, že predmetná kúpna zmluva z r.1973 bola pre neho objektívnym oprávneným dôvodom vstupu do "držby").

Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že odporca nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam titulom vydržania na podklade skutočností tvrdených v osvedčení o vydržaní, keďže nespĺnil podmienky v zmysle ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, t.z. nemal predmetné pozemky v oprávnenej držbe po dobu 10 rokov. Odporca súdu neuviedol ani nepreukázal žiadne také okolnosti, ktoré by nasvedčovali jeho dobromyseľnosť o tom, že mu tieto pozemky patria. Skutočnosti, na ktoré poukazoval, a ktoré vyplývajú z osvedčenia notára vyhlásenia o vydržaní sa netýkajú odporcu, ale štátu, t.j. iného subjektu (majetkoprávne vysporiadanie predmetných pozemkov v roku 1967 Stavoinvestou Liptovský Mikuláš za účelom realizácie komplexnej bytovej výstavby nového sídliska v meste Ružomberok). Je nepochybné, že ku dňu 1.5.1991 t.j. ku dňu účinnosti Z.č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, štát predmetné pozemky do svojho vlastníctva titulom vydržania nemohol nadobudnúť vzhľadom na v tom čase platnú právnu úpravu týkajúcu sa inštitútu vydržania ako bola špecifikovaná vyššie a teda nemohlo dôjsť k prechodu predmetných pozemkov zo štátu na odporcu na základe označeného zákona dňom jeho účinnosti.

Z tohto dôvodu súd má za to, že vzhľadom na záver o absolútnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 6.12.1973 uzatvorenej medzi kupujúcim československým štátom-ONV, odbor výstavby v Liptovskom Mikuláši a predávajúcimi neb. E. G. a neb. C. G. rod. C. s poukazom na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitost' a nezrozumiteľnosť, že návrh navrhovateľov je dôvodný v celom rozsahu a preto mu vyhovel a rozhodol, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po porúčiteľoch E. G. a C. G. rod. C. každému v 1/2.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 OSP tak, že bude o nich rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, nakoľko ide o zložitejší prípad s prihladením k väčšiemu počtu účastníkov ako aj vyhodnotenia vykonaného dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1,2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že po a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistené rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).